

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Uw brief	2008Z03645/2080901680
Ons kenmerk	ASEA/SAS/2008/28257
Datum	19 november 2008

Onderwerp Kamervraag/vragen van het lid Koser Kaya

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Koşer Kaya (D66) over het uitstellen van de AOW.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(A. Aboutaleb)

Ons kenmerk ASEA/SAS/2008/28257

Vragen van het lid Koşer Kaya (D66) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het uitstellen van de AOW. (Ingezonden 2 oktober 2008)

1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «uitstellen AOW loont te weinig»?

Ja.

2

Wat is uw reactie op dit artikel?

Bij de uitspraken van de heer Kappelle waarop het artikel is gebaseerd, past een aantal kanttekeningen. Zo veronderstelt Kappelle dat mensen die na hun 65ste doorwerken in plaats van te kiezen voor uitstel van AOW er beter aan doen wel AOW aan te vragen en het bruto bedrag van de AOW te storten in een lijfrente. In het algemeen geldt echter dat over de bruto AOW belasting moet worden betaald. Bij een modaal inkomen uit arbeid krijgt een gehuwde van zijn bruto AOW (inclusief tegemoetkoming) van € 8768 op basis van het bruto-netto traject dat geldt voor 2008, € 3778 in handen. Voor dit bedrag kan hij of zij volgens de Aegon Lijfrentecalculator een levenslange en belastingvrije lijfrente kopen van € 261. Dit bedrag is minder dan het extra besteedbaar inkomen dat hij of zij kan verwachten na één jaar uitstel van AOW.

Het beeld verandert echter indien de betrokkene een pensioentekort heeft en om die reden het aankoopbedrag van de lijfrente kan aftrekken van de belasting. De aftrekmogelijkheid bestaat alleen indien geen of onvoldoende pensioen is opgebouwd, zoals blijkt uit het bepalen van de zogenoemde 'reserveringsruimte'. Bij voldoende reserveringsruimte kan het gehele bedrag van € 8768 voor de aankoop van een belastbare lijfrente worden gebruikt. Volgens de Aegon Lijfrentecalculator bedraagt de levenslange bruto lijfrente in dit geval € 652. Het daaruit resulterend besteedbaar inkomen kan dan worden gecijferd op netto € 413 per jaar.

Bij aftrek van lijfrentepremie moet bovendien worden gewezen op het verschil in benadering met uitstel van AOW. In beide gevallen wordt bij één jaar langer doorwerken de bruto AOW als het ware uitgesmeerd over het resterende leven, met dit verschil dat het ingelegde kapitaal bij de lijfrente tussentijds rendeert en daardoor zorgt voor een hogere initiële uitkering die vervolgens levenslang nominaal gelijk blijft. Bij de omslaggefinancierde AOW wordt de verhogingsfactor rechtstreeks afgeleid uit de levensverwachting bij 65 jaar en de lengte van de uitstelperiode. Hier werkt het kapitaal dus niet, maar daartegenover staat wel het welvaartsvaste karakter van de uitkering die zekerheid biedt voor de langere termijn. Onderstaande tabel laat zien dat onder de veronderstelling van een jaarlijkse contractloonstijging van 2,6% (dat is het gemiddelde van de afgelopen 10 jaar) en gelijkblijvende tarieven het extra besteedbaar inkomen na één jaar uitstel van de AOW in jaar t zal stijgen van € 289 in jaar t+1 tot € 484 in jaar t+21. In jaar t+15 wordt het bedrag hoger dan de besteedbare lijfrente van € 413. Het spreekt voor zich dat deze berekeningen zijn omgeven

met onzekerheden. De contractloonstijging en de onderliggende inflatie kunnen hoger of lager uitkomen. De extra AOW die na uitstel wordt verkregen wordt dan ook hoger of lager. Dit in tegenstelling tot de lijfrentes die levenslang nominaal gelijk blijven.

Besteedbare lijfrente, na aankoop met en zonder aftrek, in vergelijking met het besteedbaar extra inkomen na één jaar langer doorwerken (modaal inkomen, gehuwd) met uitstel van AOW

	t+1	t+6	t+11	t+16	t+21
Lijfrente met aftrek ¹⁾	413	413	413	413	413
zonder aftrek ²⁾	261	261	261	261	261
Extra AOW bij uitstel	289	329	374	425	484

¹⁾ Bij een inleg van € 8768 bedraagt de levenslange bruto lijfrente € 652. ²⁾ De inleg is hier € 3778.

3+4

Verwijzend naar uw stelling in de nota «men is zo oud als men zich voelt» dat de uitstelling van de AOW gepaard gaat met een gelijktijdige actuariële verhoging van de resterende AOW, hoe verhoudt die uitspraak zich tot de berekeningen dat uitstellen van de AOW minder zou opleveren?

Kunt u uitleggen waarom u hebt gekozen voor een verhoging van 5% en dit onderbouwen met een berekening?

Zoals uit het wetsvoorstel Flexibilisering van de AOW blijkt, wordt de actuariële verhoging bij uitstel van de AOW afgeleid uit de mate waarin de levensverwachting bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd hoger is dan dezelfde levensverwachting minus het jaarequivalent van het aantal maanden dat de AOW later ingaat. In de memorie van toelichting wordt de bepaling van de verhogingsfactor nader met berekeningen onderbouwd.

5

Welke prikkel voor de arbeidsparticipatie denkt u dat er van het flexibiliseren van de ingangsdatum van de AOW uitgaat als dit minder oplevert dan het gewoon laten uitbetalen van de AOW?

Het wetsvoorstel heeft een brede invalshoek. Het beoogt primair pensionering op 65-jarige leeftijd minder vanzelfsprekend te maken en individuen meer mogelijkheden te geven om het werkzame leven geleidelijk af te bouwen na het 65ste jaar. Het wetsvoorstel markeert daarmee een andere manier van denken over pensionering.

Daarnaast blijkt uit bovenstaande antwoorden dat uitstel van AOW in veel gevallen een financieel voordeel oplevert ten opzichte van het direct laten uitbetalen van de AOW. Juist in die gevallen waar sprake is van pensioengaten, kan uitstel van AOW een welkome mogelijkheid bieden om het pensioen op latere leeftijd op een duurzaam hoger niveau te brengen. Niet alleen langs psychologische, ook langs financiële weg kan het wetsvoorstel dus een positief effect hebben op de arbeidsparticipatie.